

Epidemiologische surveillance van rabiës - 2020

Auteurs: G. Stefani, J. Rebolledo, S. Leen, S. Terryn

Hoofdpunten

- In België is er sinds 1922 geen enkel autochtoon geval van humane rabiës meer gerapporteerd.
- In 2020 zijn er drie aanvragen ingediend bij het NRC voor de analyse van verdachte humane gevallen. Alle gevallen waren negatief.
- In 2020 zijn er 36 testen uitgevoerd bij personen aan wie post-expositie profylaxe was toegediend.

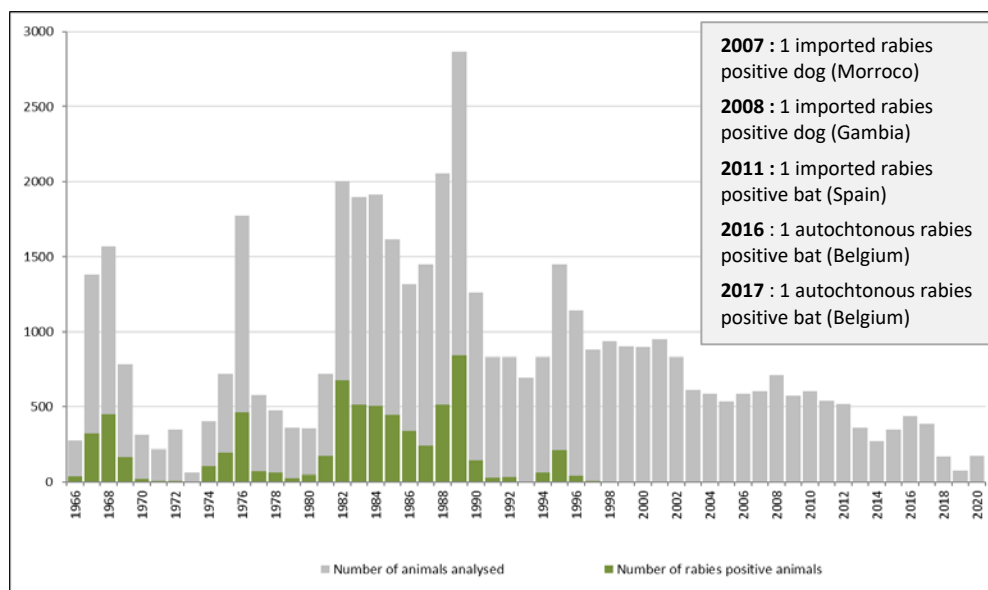
Informatiebronnen

- Epidemiologisch toezicht door het [NRC](#), gevestigd in Sciensano, dat de enige structuur is in België die testen voor de diagnose van rabiës uitvoeren.
- Gegevens van de meldingsplicht (Wallonië, Vlaanderen, Brussel).

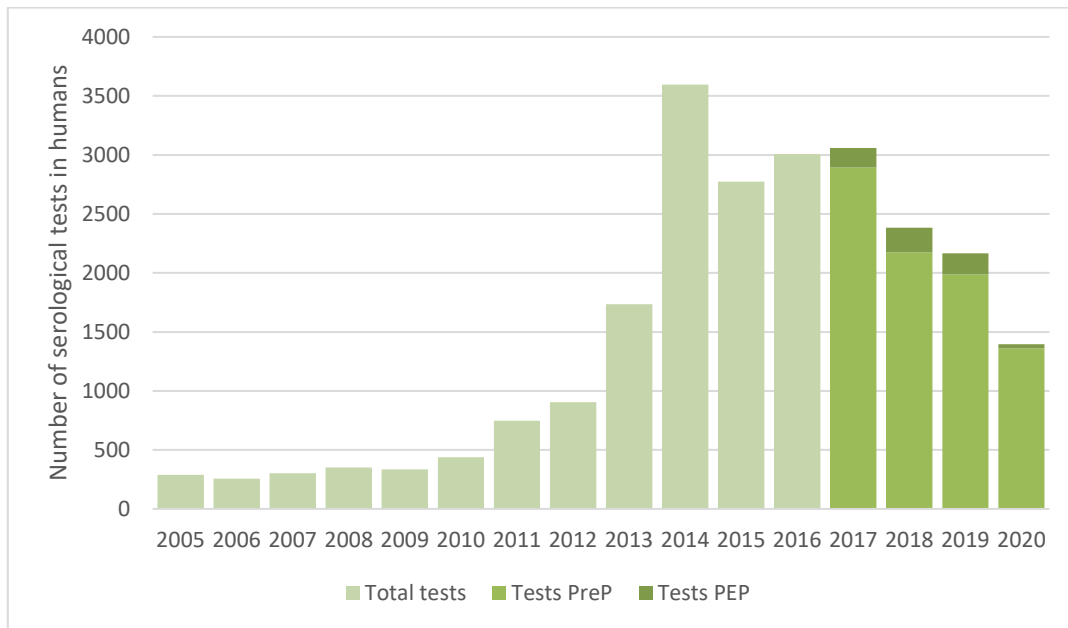
Epidemiologie

- Aantal gevallen: in België is er sinds 1922 geen enkel autochtoon geval van humane rabiës meer gerapporteerd.
- Aantal testverzoeken voor verdachte gevallen bij de mens: drie analyses waarvan geen enkel een positief resultaat had. Eén persoon werd gebeten door een hond, één persoon kwam in contact met een vleermuis en één persoon kwam tijdens een reis in Thailand in contact met een aap.
- Aantal testen uitgevoerd bij verdachte (tamme en wilde) dieren: 172, geen enkel positief resultaat (Figuur 1).
- Aantal serologische testen ter controle van de vaccinale efficiëntie bij de mens: 1.395, waarvan er 36 zijn verricht bij personen aan wie post-expositie profylaxe werd toegediend na een potentiële blootstelling aan rabiës (Figuur 2).

Figuur 1: Aantal dieren getest op rabiës en aantal positieve testen bij dieren, België, 1966-2020
(Bron: NRC voor rabiës)

Figuur 2: Aantal serologische testen voor rabiës uitgevoerd bij de mens, per jaar, België, 2005-2020
(Bron: NRC voor rabiës)

Belang voor de volksgezondheid

België is sinds 2001 vrij van klassieke rabiës (Rabiësvirus, RABV). Het European Bat Lyssavirus-1 en het EBLV-2 circuleren echter onder vleermuizen in heel Europa. Hoewel de circulatie van EBLV-1/-2 bij vleermuizen ook in België werd vermoed, is het virus EBLV-1b pas in 2016 voor de eerste keer in het land gedetecteerd, bij een vleermuis van het type *Eptesicus seronitus* of laatvlieger. In 2017 is het virus EBLV-1 opnieuw bij een laatvlieger vastgesteld.

In het jaar 2020 was er een belangrijke daling van het aantal door het CNR uitgevoerde tests, met name voor serologische tests bij mensen. Dit was met name het geval bij analyses om de doeltreffendheid van een pre-exposure vaccinatie (PreP) te controleren, hetgeen waarschijnlijk verband houdt met de reisbeperkingen die in het kader van de SARS-CoV-2-epidemie zijn ingesteld. Een PreP wordt immers meestal toegediend aan mensen die in het buitenland aan rabiës kunnen worden blootgesteld

De serologische testen laten toe om de efficiëntie van het vaccin bij de mens te controleren; zij meten de immuniteit tegen rabiës na een primovaccinatie, vóór een booster vaccinatie of na vaccinatie in het kader van een behandeling na blootstelling. Een aangepaste serologische opvolging van de immuniteit maakt het immers mogelijk om herhalingsvaccins na een primovaccinatie te voorkomen als de titers hoog genoeg zijn, of om de behoefte aan een booster te bepalen als ze dat niet zijn. Op die manier wordt het mogelijk om minder vaak gebruik te maken van antirabiësvaccins, die soms moeilijk te verkrijgen zijn.

Hoewel het risico op besmetting zowel in België als Europa gering is en beperkt blijft tot personen die in contact komen met vleermuizen en personen die naar endemische gebieden reizen, blijft het risico bestaan. Daarom is het van fundamenteel belang dat de surveillance van rabiës bij dieren wordt voortgezet en de strikte regels inzake internationale verplaatsingen van honden en katten worden gevolgd. Het is ook van essentieel belang dat de potentieel blootgestelde populatie, in het bijzonder reizigers en specifieke groepen zoals beheerders van dierenparken, speleologenclubs, jeugdbewegingen, werknemers in ondergrondse groeven

(nog actieve ontginningen), dakwerkers, zij die zolders leeghalen enz. worden gesensibiliseerd voor de preventieve maatregelen.

Meer informatie

- Agentschap Zorg en Gezondheid (AZG). Richtlijn rabiës. Beschikbaar via: https://www.zorg-en-gezondheid.be/sites/default/files/atoms/files/Rabies_2019.pdf
- Hoge Gezondheidsraad (HGR). Aanbevelingen voor de opvolging van de incidentie van rabiës en inzake maatregelen om overdracht op de mens te voorkomen. Beschikbaar via: https://www.health.belgium.be/sites/default/files/uploads/fields/fpshealth_theme_file/hgr_9432_25012018.pdf
- European Center for Disease Prevention and Control (ECDC). Surveillance and disease data for rabies. Beschikbaar via: <https://ecdc.europa.eu/en/rabies/surveillance-and-disease-data>